

NÕUKOGU SOOVITUS,
16. juuni 2022,
mis käsitleb isiklike õppekontosid
(2022/C 243/03)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 292 koostoimes artikliga 149,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Kvalifitseeritud tööjõud on ülioluline, et tugevdada liidu kestlikku konkurentsivõimet, toetada töövõimalusterohket taastumist COVID-19 pandeemiast ning tagada sotsiaalselt õiglane digi- ja rohepööre. Sedamööda, kuidas tööturud muutuvad, tuleb inimestel oma oskusi täiustades sellega sammu pidada. Uued ja paremad oskused avavad neile rohkem võimalusi ning annavad vahendid tegutsemiseks, et demograafiliste muutuste kontekstis tulla toime tööturul aset leidvate üleminekutega ja osaleda täiel määral ühiskonnaelus. Lisaks võib täiskasvanute täiendus- ja ümberõpe olla võimsaks vahendiks, millega edendada õiglase ülemineku jaoks vajalikku sotsiaalset õiglust ja kaasatust.
- (2) Põhiõiguste harta ⁽¹⁾ artikli 14 lõikes 1 on sätestatud, et igal inimesel on õigus haridusele ning õigus saada kutse- ja täiendusõpet. Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. novembri 2017. aasta ühises Euroopa sotsiaalõiguste samba (edaspidi „samba“) teadaande ⁽²⁾ esimese põhimõtte kohaselt on igal inimesel õigus kvaliteetsele ja kaasavale haridusele, koolitusele ja elukestvatele õppele, et säilitada ja omandada oskused, mis võimaldavad ühiskonnas täiel määral osaleda ja aidata suunduda edukalt tööturule. Samba neljas põhimõte puudutab tööhõive aktiivset toetamist, et säilitada igal inimesel õigust saada õigel ajal ja vajadustele vastavat abi, et suurendada tööhõivevõimalusi või väljavaateid töötamiseks füüsilisest isikust ettevõtjana. Kindlat ja paindlikku tööhõivet puudutavas samba viiendas põhimõttes rõhutatakse, et töösuhte liigist ja kestusest hoolimata on töötajatel õigus õiglasele ja võrdsele kohtlemisele seoses töötingimustega ning juurdepääsuga sotsiaalkaitsele ja koolitusele.
- (3) Euroopa Ülemkogu väljendas 25. juunil 2021 heameelt Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava liidu peamiste eesmärkide üle kooskõlas 8. mai 2021. aasta Porto deklaratsiooniga ning toetas seeläbi eesmärki tagada, et 2030. aastaks osaleks igal aastal koolitustel vähemalt 60 % kõigist täiskasvanutest. Täiskasvanuhariduses osalemine liidus on viimase kümnenäädri jooksul aga püsinud muutumatuna ja 21 liikmesriiki ei saavutanud 2020. aasta liidu tasandi eesmärki. Seda arvestades võttis nõukogu vastu resolutsiooni, mis käsitleb uut Euroopa täiskasvanuhariduse tegevuskava 2021–2030, ⁽³⁾ et toetada edusamme liidu täiskasvanuhariduse peaesmärgi saavutamisel. Paljude täiskasvanute, näiteks ebatüüpilises töösuhtes olevate töötajate, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) töötajate, töötute ning mitteaktiivsete ja madala kvalifikatsiooniga inimeste jaoks on oskuste arendamise võimalused liiga sageli kättesaamatud.
- (4) 2020. aasta juulis komisjoni vastu võetud Euroopa oskuste tegevuskava kohaselt on vaja oskuste revolutsiooni, et rohe- ja digipöördest saaks kiire ja õiglase taastumise võimalus. Muu hulgas märgitakse selles, et komisjon uurib isiklike õppekontosid kui vahendit, millega toetatakse tööealiste täiskasvanute täiendus- ja ümberõpet ning täiendatakse muid töötajatele ning haridus- ja koolitusteenuse osutajatele suunatud meetmeid.
- (5) Tänapäevasele ressursitõhusale ja konkurentsivõimelisele majandusele üleminekuks on tarvis rohepöörde jaoks vajalikke oskusi ning töötajate täiendus- ja ümberõpet, nagu on märgitud Euroopa rohelises kokkuleppes, mille eesmärk on saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus. Komisjoni 14. juuli 2021. aasta teatises „Eesmärk 55“ tunnistatakse, et rohepööre saab olla edukas ainult siis, kui liidul on kvalifitseeritud tööjõud, mida ta vajab konkurentsivõime säilitamiseks, ning juhitakse tähelepanu Euroopa oskuste tegevuskava juhtalgatustele, mille eesmärk on anda inimestele rohe- ja digipöördeks vajalikud oskused.

⁽¹⁾ ELT C 326, 26.10.2012, lk 391.

⁽²⁾ ELT C 428, 13.12.2017, lk 10.

⁽³⁾ ELT C 504, 14.12.2021, lk 9.

- (6) Komisjoni 9. märtsi 2021. aasta teatises Euroopa digikümnendi kohta tunnistatakse piisavate digioskustega töötajate puudust ning soolist tasakaalustamatust info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) spetsialistide ning teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika (STEM) eriala lõpetanute seas. Nimetatud teatises kinnitatakse veel kord eesmärki tagada, et 2030. aastaks oleks vähemalt 80 %-l liidu elanikkonnast vähemalt põhilised digioskused ning pakutakse välja eesmärk ühtlustada samuti 2030. aastaks 20 miljoni IKT-spetsialisti puhul naiste ja meeste osakaal. Komisjoni 15. septembri 2021. aasta ettepanekus „Tee digikümnendisse“ soovitatakse luua nende eesmärkide saavutamiseks raamistik. 30. septembri 2020. aasta digiõppe tegevuskavas (2021–2027) rõhutatakse, et õppimisvõimaluste, sealhulgas täiendus- ja ümberõppe kättesaadavuse lihtsustamiseks ja paindlikkuse suurendamiseks tuleks kasutada tehnoloogilisi vahendeid.
- (7) Komisjoni 10. märtsi 2020. aasta teatises „Euroopa uus tööstusstrateegia“ kutsutakse üles võtma otsustavaid meetmeid, et muuta elukestev õpe kõigi jaoks reaalsuseks ning tagada, et haridus ja koolitus peaksid kaksikülminekuga sammu ning aitaksid seda ellu viia.
- (8) Nõukogu 8. juuni 2020. aasta järeldustes⁽⁴⁾ kutsutakse liikmesriike, võttes arvesse riiklike olusid ning austades sotsiaalpartnerite rolli ja autonoomiat, üles „uurima võimalikke mudeleid, mida kasutada inimeste elukestva õppe ja oskuste arendamise rahastamiseks riiklikest ja erasektori vahenditest, kuna kestlik rahastamine on eriti oluline oskustöõjõu nappuse kontekstis, ning pöörama erilist tähelepanu haavatavatele rühmadele ja madala kvalifikatsiooniga töötajatele“, ning kutsutakse komisjoni üles kooskõlas oma pädevusega liikmesriike nendes jõupingutustes toetama.
- (9) Ebapiisav rahaline toetus inimestele on üks peamisi takistusi, mis mõjutab õppimises osalemist. Avaliku ja erasektori investeeringud on üldiselt ebapiisavad. Enamik tööga seotud koolitusi liidus on töandjate rahastatud. Siiski ei paku paljud ettevõtjad, eriti VKEd, oma töötajatele koolitust ega rahasta seda ning ebatüüpilist tööd tegevatel inimestel on piiratud juurdepääs töandjate rahastatud koolitustele või ei ole seda üldse. Selline ebavõrdsus võib kahjustada inimeste heaolu ja tervist, vähendada majanduslikku konkurentsivõimet, tuua kaasa kasutamata võimalused, luua takistusi innovatsioonile ning põhjustada riski, et inimesed jäetakse kestlikumale majandustegevusele üle minnes kõrvale.
- (10) Lisaks otsestele kuludele on oluliseks teguriks ajapiirangud, mis takistavad täiskasvanutel koolitusi otsimast. Samal ajal kui enamikus liikmesriikides on olemas tasustatud õppepuhkuste võimalus,⁽⁵⁾ teavad tööealised täiskasvanud sellest sageli vähe ja kasutavad seda harva ning sageli ei hõlma selle korraldus ebatüüpilist tööd tegevaid inimesi või ei võimalda täiskasvanutel otsida haridus- ja koolitusvõimalusi töötuse või vähese majandustegevuse perioodil.
- (11) Paljudel täiskasvanutel, eriti madala kvalifikatsiooniga ja tööturul kõige rohkem kõrvale jäänud inimestel puudub koolitusele minekuks motivatsioon. Nad ei pruugi olla teadlikud oma oskuste vajadusest ning sellest, kas toetused ja koolitused on kättesaadavad või kas need on kvaliteetsed ja tööturul tunnustatud. Lisaks ei pruugi inimesed olla motiveeritud koolitusel osalema, kui see on välja valitud ilma nendega konsulteerimata ega ole kohandatud nende vajadustele.
- (12) Liidus on täiendus- ja ümberõppe vallas vaja uut käsitust. See peaks täiendama olemasolevaid vahendeid ja järgima poliitilisi kohustusi, inimesi võimestades ja andes neile toetust ja vahendeid, mida nad täiendus- või ümberõppeks kõigil oskuste tasemetel vajavad.
- (13) Kutseõppe nõuandekomitee märkis oma 16. augusti 2021. aasta arvamuses liidu algatuse kohta, mis käsitleb isiklike õppekontosid ja koolitusvõimaluste parandamist Euroopas, et selline algatus peaks aitama suurendada täiskasvanute kaasatust ja osalemist hariduses ja koolituses ning sellega seotud motivatsiooni. Peamine ülesanne on parandada oskuste ja töökohtade vastavusse viimist ning tagada mitmekesisemate ja kvaliteetsete koolitusvõimaluste olemasolu asjakohasema ja sihipärasema pakkumise kaudu. Kutseõppe nõuandekomitee rõhutab oma arvamuses, et rahastamismehhanismide ja kohandatud stiimulite valik sihtrühmade kaupa riiklikul tasandil peaks vastama riiklikele vajadustele ja prioriteetidele.

⁽⁴⁾ Nõukogu 8. juuni 2020. aasta järeldused „Ümberõpe ja täiendusõpe kui kestlikkuse ja tööalase konkurentsivõime suurendamise alus majanduse elavdamise ja sotsiaalse ühtekuuluvuse toetamise kontekstis“ (ST 8682/20).

⁽⁵⁾ Õppepuhkuse võimalus on 24 liikmesriigis ja 12 liikmesriiki on allkirjastanud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) tasustatud õppepuhkuse konventsiooni (2022. aasta märtsi seisuga).

- (14) Üks võimalik viis eespool kirjeldatud probleemide käsitlemiseks on pakkuda inimestele otsest toetust koolitusõiguste kaudu isiklikel õppekontodel. See hõlmab ka ulatusliku tugiraamistiku loomist, mis annab inimestele juurdepääsu koolitusvõimalustele, teabele, nõustamisele, tasustatud õppepuhkusele ja koolitustulemuste tunnustamisele. Sellega võib täiendada olemasolevaid riikliku tasandi algatusi.
- (15) Soovitav on määrata individuaalne koolitusõigus kindlaks riiklikul tasandil vastavalt inimeste koolitusvajadustele ⁽⁶⁾ ja võttes arvesse muid olemasolevaid vahendeid. Rahastamise kohandamine vastavalt vajadustele võib suurendada algatuse tõhusust. Liikmesriigid võivad kehtestada täiendavad koolitusõigused inimestele, kes neid kõige rohkem vajavad, sõltuvalt riiklikust kontekstist ja muutuvast tööturust. Näiteks võiksid liikmesriigid täiendada isiklikke õppekontosid strateegilistes sektorites, ⁽⁷⁾ et toetada rohe- ja digipööret. Lisaks rahalistele õigustele on täiendus- ja ümberõppes osalemist mõjutavateks põhiteguriteks koolituse asjakohasus, kasulikkus ja tunnustamine. Samuti on soovitatav konsulteerida nendes küsimustes sotsiaalpartnerite ja asjaomaste sidusrühmadega.
- (16) Isiklikud õppekontod peaksid võimaldama inimestel koguda ja kasutada koolitusõigusi konkreetsel, riiklikul tasandil kindlaks määratava ajavahemiku jooksul, et osaleda pikemal või kulukamal koolitusel või käia koolitusel majanduslanguse ajal, et reageerida uutele vajadustele, mis seoses oskustega tekivad. Inimestel peaks olema võimalik oma isiklikud koolitusõigused säilitada, sõltumata oma tööhõive- või tööalasest staatusest ning karjäärimuutuste ajal. Liikmesriikidel palutakse kehtestada reeglid kõnealuste õiguste kehtivuse kaotamise kohta, et innustada õppijaid neid õigusi täielikult ära kasutama.
- (17) Tuleks edendada võimalust lubada inimestel säilitada oma isiklikud koolitusõigused teises liikmesriigis elamise ajal või kasutada neid õigusi välisriigis viibides, et saada juurdepääs tunnustatud ja kvaliteetsele koolitusele oma õppekonto riiklikust registrist. Õiguste ülekantavus liikmesriikide vahel on pikemas perspektiivis soovitatav omadus, mida tuleb täiendavalt uurida, võttes arvesse võimalikku mõju riikide tööturgudele.
- (18) Selleks et aidata inimestel sobivat koolitust leida ning suurendada seeläbi nende õppimismotivatsiooni, peavad kättesaadavad olema karjäärinõustamis- ja valideerimisvõimalused. Samuti on vaja tunnustatud koolituste ajakohastatud avalikke registreid, millele on spetsiaalsete ühtsete riiklike digiportaalide kaudu juurdepääs kõigil, sealhulgas puuetega inimestel, ja mis on eelistatavalt ühendatud Europassi platvormiga.
- (19) Isiklikke õppekontosid on soovitatav kasutada juurdepääsuks valideerimisele, sealhulgas oskuste hindamise võimalustele. Komisjoni hiljutises hinnangus mitteformaalse ja informaalse õppe valideerimist käsitleva nõukogu 20. detsembri 2012. aasta soovitusel ⁽⁸⁾ alusel tehtud töö kohta tuuakse välja olulised edusammud, kuid täheldatakse ka püsivaid probleeme ja võetakse teadmiseks kavandatav reageerimine. Eelkõige on vaja inimestele pakkuda kohandatud tuge ning tagada tihedam koordineerimine nõustamisteenustega ja valideerimisalgatuste tegelik kohandamine ebasoodsas olukorras olevatele ja haavatavatele rühmadele. Liikmesriikidel palutakse asjakohasel juhul ergutada mikro kvalifikatsioonitunnistuste andmist, tuginedes kindlakstehtud vajadustele kooskõlas nõukogu 16. juuni 2022 soovitusel elukestva õppe ja tööalase konkurentsivõime mikro kvalifikatsioonitunnistuste kohta ⁽⁹⁾.
- (20) Käesoleva soovitusel toetatakse tasustatud õppepuhkuse kasutamist. Tasustatud õppepuhkuse nõuetekohane pakkumine võimaldaks töötajatel säilitada koolituse ajal oma palk või saada asendussissetulekut. Liikmesriikidel palutakse alustada dialoogi sotsiaalpartneritega sellise korra üle, mis võimaldab riiklikke koolitusvõimalusi ja -kavasid arvesse võttes töötajatel osaleda tööajal koolitustel, kasutades oma isiklikke õppekontosid. Sellega seoses tuleks arvesse võtta ka VKEdel ja mikroettevõtjate olukorda.

⁽⁶⁾ Koolitusõigused võivad näiteks võimaldada aastas 30 tundi tunnustatud koolitust kõigile inimestele ja 50 tundi nendele, kes seda kõige rohkem vajavad.

⁽⁷⁾ Komisjoni 5. mai 2021. aasta teatise „2020. aasta uue tööstusstrateegia ajakohastamine: ehitame üles tugevama ühtse turu, et Euroopa saaks taastuda“ osutatakse 14-le tööstusökosüsteemile, mis peaksid saama sihtotstarbelist toetust, sealhulgas nende praeguste ja tulevaste töötajate oskuste arendamiseks.

⁽⁸⁾ ELT C 398, 22.12.2012, lk 1.

⁽⁹⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 10.

- (21) Ulatuslikumad teavitus- ja teadlikkuse suurendamise tegevused ja kampaaniad on olulised, et märkimisväärselt suurendada täiskasvanute osalemise määra õppimisvõimaluste kasutamises, eelkõige nende rühmade hulgas, kes teavad täiendus- ja ümberõppest vähe, näiteks tööturult kõige rohkem kõrvale jäänud inimesed. Avaliku sektori asutuste, sotsiaalpartnerite, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja muude sidusrühmade vaheline koostöö, mis põhineb ühisel arusaamal, et täiendus- ja ümberõpe on investering, võib parandada teavitus- ja teadlikkuse suurendamise tegevuste tulemuslikkust. Kätesaadavusele tähelepanu pööramine peaks hõlbustama puuetega täiskasvanute osalemist.
- (22) Käesoleva soovitus rakendamise toetamisel on peamise tähtsusega riikliku tasandi seire ning isiklike õppekontode ja tugiraamistiku pidev täiustamine. Edasised kohandused võivad käsitleda isiklike koolitusõiguste hulka, prioriteetseid rühmi või tugiraamistiku erinevate elementide kasutajasõbralikku integreerimist.
- (23) Isiklike õppekontode süsteemi edukuse põhitegur on piisav rahastamine. Isiklike õppekontode riiklik süsteem võiks hõlbustada kulude jagamist erinevate rahastamisallikate vahel, nagu riigiasutused, tööandjad ja sotsiaalpartnerite hallatavad fondid, võimaldades mitmesugustel rahastamisallikatel isiklikku õppekontosse panustada. Avaliku ja erasektori rahastamisallikate kombineerimine peaks tagama algatuse jätkusuutlikkuse liikmesriikides, mis on selle edukuse jaoks väga oluline. Selline rahastamisallikate kombineerimine hõlbustab toetuse ja lisasummade kohandamist, mida tööandjad oma töötajatele kas vabatahtlikult või kollektiivlepingute raames maksavad.
- (24) Isiklike õppekontode ja nende tugiraamistiku loomist saab toetada sellistest täiskasvanute õppe süsteeme toetavatest liidu fondidest nagu Euroopa Sotsiaalfond+, ⁽¹⁰⁾ Euroopa Regionaalarengu Fond ⁽¹¹⁾ ja Õiglase Ülemineku Fond ⁽¹²⁾ ning asjakohasel juhul taaste- ja vastupidavusrahastu ⁽¹³⁾ „Next Generation EU“ raames ja vajaduspõhise oskusteabega tehnilise toe instrumendi ⁽¹⁴⁾ kaudu. Protsessi võib toetada ka komisjoni toetatud vastastikuse õppimisega.
- (25) Käesolev soovitus ei piira liikmesriikide ainupädevust ega pädevuse jaotust igas liikmesriigis riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil seoses täiskasvanuhariduse ja -koolituse süsteemide rahastamise ning korralduse ja sisuga. See ei takista liikmesriikidel jätta kehtima või kehtestada täiskasvanuõpet ja -koolitust käsitlevaid muid või ulatuslikumaid sätteid kui käesolevas soovitus esitatud.
- (26) Liikmesriigid peaksid reformide kavandamisse kaasama sotsiaalpartnerid ja kõik asjaomased sidusrühmad, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioonid. Käesolev soovitus austab täielikult sotsiaalpartnerite sõltumatust, sealhulgas juhtudel, kus nad vastutavad koolituskavade koostamise ja haldamise eest.
- (27) Käesolevas soovitus esitatud meetmed ei asenda tööandjate, avalike ja eraõiguslike tööturuasutuste või muude haridus- ja koolitusteenuste osutajate pakutavat koolitust ega ole ette nähtud selle pakkumisse sekkuma, samuti ei tohiks need asendada haridus- ja koolitusasutustele antavat riiklikku toetust või muud liiki toetust. Täiendav halduskoormus tuleks minimeerida,

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1057, millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1296/2013 (ELT L 231, 30.6.2021, lk 21).

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1058, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi (ELT L 231, 30.6.2021, lk 60).

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1056, millega luuakse Õiglase Ülemineku Fond (ELT L 231, 30.6.2021, lk 1).

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17).

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/240, millega luuakse tehnilise toe instrument (ELT L 57, 18.2.2021, lk 1).

SOOVITAB:

Eesmärgid

1. Käesoleva soovitus eesmärk on toetada liikmesriikide algatusi, et võimaldada rohkematel tööelistest täiskasvanutel võtta osa koolitustest, eesmärgiga suurendada osalemismäärasid ja vähendada oskuste nappust. Seeläbi toetab soovitus liidu püüdlust edendada suure konkurentsivõimega sotsiaalset turumajandust, et saavutada täielik tööhõive ja sotsiaalne progress. Konkreetselt on soovitus eesmärk:
 - a) tagada kõigile tööelistele täiskasvanutele koolituste kättesaadavus, sealhulgas võimalus vahetada töökohta, ning seda olenemata nende tööhõive- või tööalasest staatusest;
 - b) suurendada inimeste stiimuleid ja motivatsiooni koolitustel osalemiseks.
2. Punktis 1 esitatud eesmärkide saavutamiseks soovitatakse liikmesriikidel kaaluda isiklike õppekontode loomist kui potentsiaalset vahendit, mis võimaldab inimestel osaleda tööturu seisukohalt asjakohastel koolitustel. Kui liikmesriigid otsustavad isiklikud õppekontod luua, soovitatakse neil kehtestada tugiraamistik, mis hõlmab karjäärinõustamis- ja valideerimisvõimalusi, et edendada koolituste tõhusat kasutamist, nagu on ette nähtud käesolevas soovitus.

Kohaldamisala

3. Käesolev soovitus hõlmab tööelisi täiskasvanuid, kes elavad seaduslikult liikmesriigis, olenemata nende haridustasemest ja praegusest tööhõive- või tööalasest staatusest. Liikmesriikidel soovitatakse luua iga sellesse rühma kuuluva inimese jaoks isiklik õppekonto vastavalt liikmesriigi vajadustele ja oludele.

Soovitatakse, et piirialatöötajad ja füüsilisest isikust ettevõtjad, kes töötavad muus liikmesriigis kui liikmesriik, kus nad seaduslikult elavad, on hõlmatud selles liikmesriigis, kus nad töötavad.

Mõisted

4. Käesolevas soovitus kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - a) „isiklik koolitusõigus“ – õigus saada juurdepääs isiklikule eelarvele, mis on inimese käsutuses ja millest kaetakse tööturu jaoks olulise koolituse, juhendamise ja nõustamise, oskuste hindamise või valideerimise otsesed kulud, mis on rahastamiskõlblikud;
 - b) „isiklik õppekonto“ – isiklike koolitusõiguste andmise viis. See on personaalne konto, mis võimaldab inimestel aja jooksul oma õigusi koguda ja säilitada, et vastavalt riiklikele õigusnormidele kasutada neid endale sobival ajal sellise rahastamiskõlbliku koolitus-, nõustamis- või valideerimisvõimaluse jaoks, mida nad peavad kõige kasulikumaks. See annab inimesele täieliku otsustusõiguse oma õiguste üle, olenemata rahastamisallikast;
 - c) isiklike koolitusõiguste „ülekantavus“ – asjaolu, et pärast kõnealuste õiguste saamist kuuluvad need asjaomasele inimesele, sealhulgas üleminekuperioodide ajal, näiteks liikumisel ühelt töökohalt teisele, tööhõive ja õpingute, tööhõive ja töötuse ning aktiivse ja mitteaktiivse elu vahel;
 - d) „tugiraamistik“ – tugi, millega edendatakse isiklike koolitusõiguste tõhusat kasutamist. See hõlmab karjäärinõustamis- ja valideerimisvõimalusi, selliste võimaluste riiklikku registrit, mida võib rahastada isiklike koolitusõiguste raames, ühtset riiklikku digiportaali juurdepääsuks isiklikule õppekontole ja riiklikule registrile ning tasustatud õppepuhkust.

Isiklik õppekonto

Liikmesriikidel soovitatakse kooskõlas riiklike tavade ja vajadustega:

5. luua pärast sotsiaalpartnerite ja asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist isiklik õppekonto, mis võiks täiendada muid juba olemasolevaid meetmeid, iga inimese jaoks, kes kuulub käesoleva soovitusel kohaldamisalasse;
6. tagada, et igal aastal antakse piisavalt isiklike koolitusõigusi, mida saab koguda ja kasutada kindlaksmääratud ajavahemikul, et võimaldada põhjalikumaid koolitusi;
7. kanda pärast sotsiaalpartnerite ja asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist täiendavad isiklikud koolitusõigused nende inimeste õppekontodele, kes vajavad täiendus- ja ümberõpet kõige rohkem, lähtudes riiklikest või valdkondlikest vajadustest, inimese tööhõive- või lepingulisest staatusest või kvalifikatsioonitasemest, muudest asjakohastest asjaoludest ning vastavalt selgetele ja läbipaistvatele kriteeriumidele;
8. kutsuda tööandjaid üles kandma täiendavaid isiklike koolitusõigusi oma töötajate ja muude oma väärtusahelas, eelkõige VKEdes töötavate inimeste isiklikele õppekontodele, ilma et see mõjutaks ettevõttesisesid koolitusi;
9. kutsuda avaliku ja erasektori tööturuasutusi üles kandma täiendavad isiklikud koolitusõigused nende inimeste õppekontodele, kes vajavad täiendus- ja ümberõpet kõige rohkem;
10. kehtestada tingimused, mille kohaselt saab isiklike koolitusõigusi koguda ja säilitada, et luua tasakaal ühelt poolt inimeste võimaluse vahel oma õigusi koguda, et rahastada pikemaajalisi koolituskursusi, ja teiselt poolt soovi vahel innustada inimesi oma õigusi kogu tööelu jooksul regulaarselt kasutama; näiteks võiksid liikmesriigid kehtestada õiguste kogumise ja säilitamise tähtaja ja ülempiiri;
11. edendada võimalust, et ühes liikmesriigis õppekontole kogutud isiklike koolitusõigusi saab kasutada rahastamiskõlblike koolitus-, karjäärinõustamis- ja valideerimisvõimaluste jaoks selles liikmesriigis, seda isegi ajal, mil inimene elab seaduslikult teises liikmesriigis.

Tugiraamistik

Liikmesriikidel, kes isiklikud õppekontod loovad, soovitatakse need kanda tugiraamistikku, mis hõlmab järgmist.

— Karjäärinõustamine ja valideerimine

12. Liikmesriikidel soovitatakse tagada, et karjäärinõustamisteenused ja valideerimisvõimalused, sealhulgas individuaalne või veebipõhine oskuste hindamine, on olemas ja igale isikliku õppekonto omanikule kättesaadav tasuta või kasutades nende isiklike koolitusõigusi kooskõlas nõukogu 20. detsembri 2012. aasta soovitusel mitteformaalse ja informaalsete õppe valideerimise kohta ⁽¹⁵⁾.

— Rahastamiskõlblike kvaliteetsete koolitus-, karjäärinõustamis- ja valideerimisvõimaluste riiklik register

13. Liikmesriikidel soovitatakse luua avalik register selliste koolitus-, karjäärinõustamis- ja valideerimisvõimaluste jaoks, mida võib rahastada isiklike koolitusõiguste raames, ning seda registrit ajakohastada ⁽¹⁶⁾. Registreerimise tuleks kanda ka need karjäärinõustamisteenused ja valideerimisvõimalused, mida liikmesriigid pakuvad inimestele tasuta.

⁽¹⁵⁾ ELT C 398, 22.12.2012, lk 1.

⁽¹⁶⁾ Liikmesriikidel palutakse viia see register kooskõlla Euroopa õppemudeliga, mis on andmemudel, mille eesmärk on ühtlustada õppimist käsitlevate andmete jagamise ja esitamise viisi. Euroopa õppemudelit saab kasutada erinevatel õppega seotud eesmärkidel, näiteks õpivõimaluste, kvalifikatsioonide, volituste ja akrediteerimise kirjeldamiseks. See põhineb andmeväljadel, mida kirjeldatakse nõukogu 22. mai 2017. aasta soovitusel, milles käsitletakse elukestva õppe Euroopa kvalifikatsiooniraamistikku, VI lisas (ELT C 189, 15.6.2017, lk 15).

14. Liikmesriike innustatakse kehtestama ja avaldama selged reeglid mitmesuguste tööturu jaoks oluliste koolitus-, karjäärinõustamis- ja valideerimisvõimaluste kandmiseks registrisse, tuginedes läbipaistvatele kvaliteedinõuetele ja oskuste prognoosimisele ning tehes koostööd sotsiaalpartnerite ja asjaomaste sidusrühmadega. Liikmesriigid peaksid reeglid korrapäraselt läbi vaatama, et edendada nende vastavust tööturu vajadustele.
15. Asjakohasel juhul soovitatakse liikmesriikidel julgustada formaalõppe ja mitteformaalse õppimise võimaluste pakkujaid arendama ja laiendama oma pakkumisi kindlaksmääratud vajaduste alusel, sealhulgas pakkudes näiteks mikrokvalifikatsioonitunnistusi kooskõlas soovitusel elukestva õppe ja töölase konkurentsivõime mikrokvalifikatsioonitunnistuste kohta ning kasutades liidu ja riiklike pädevusraamistikke.
16. Liikmesriikidel soovitatakse kutsuda sotsiaalpartnereid, haridus- ja koolitussektori esindajaid ning muid asjaomaseid sidusrühmi üles osalema registrisse kantud koolituste rahastamiskõlblikkuse kriteeriumide kindlaksmääramise protsessis.
17. Kui see on asjakohane, soovitatakse liikmesriikidel näidata oma riiklikus registris läbipaistval viisil koolitusvõimalusi, mida pakuvad teenuseosutajad teistes riikides.
 - Ühtne riiklik digiportaal, millega toetatakse isiklike õppekontosid
18. Liikmesriikidel palutakse võimaldada ja aidata inimestel juurde pääseda oma isiklikele õppekontodele ning registris hõlpsalt navigeerida turvalise elektroonilise autentimise abil ligipääsetavas ⁽¹⁷⁾ ühtses riiklikus digiportaalis, ⁽¹⁸⁾ mis on mobiilseadmete kaudu kergesti kättesaadav ja eelistatavalt ühendatud Europassi platvormiga.
 - Tasustatud õppepuhkus
19. Liikmesriikidel soovitatakse alustada sotsiaalpartneritega dialoogi sellise korra üle, mis võimaldab töötajatel osaleda tööajal koolitustel, kasutades oma isiklike õppekontosid.
20. Liikmesriikidel soovitatakse kehtestada tasustatud õppepuhkust või asendussissetulekut käsitlevad sätted või vaadata läbi kehtivate sätete asjakohasus, võttes arvesse järgmist:
 - a) et need hõlmaksid kõiki töösuhte liike ja füüsilisest isikust ettevõtjaid;
 - b) rahalist ja mitterahalist toetust tööandjatele (eelkõige VKEd), kelle töötajad kasutavad tasustatud õppepuhkust;
 - c) vajadust tagada selliste sätete tõhus rakendamine.

Teavitustegevus ja teadlikkuse suurendamine

21. Liikmesriikidel soovitatakse korraldada koos sotsiaalpartnerite, kodanikuühiskonna organisatsioonide, piirkondlike ja kohalike organisatsioonide ning muude asjaomaste osalejatega laiaulatuslikult teavitustegevust ja teadlikkuse suurendamise kampaaniaid, mis oleksid kohandatud isiklike õppekontode süsteemi võimalike kasutajate vajadustele. Erilist tähelepanu tuleks pöörata inimestele, kes vajavad täiendus- ja ümberõpet kõige rohkem, nagu on kindlaks määratud riiklikul tasandil, et teavitada asjaomaseid inimesi nende õigustest ja eelistest seoses isiklike õppekontode ja tugiraamistikuga ning neid motiveerida. Teadlikkuse suurendamise meetmed peaksid muu hulgas olema suunatud VKEde töötajatele.

⁽¹⁷⁾ Kooskõlas ligipääsetavusnõuetega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiivis (EL) 2019/882 toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuete kohta (ELT L 151, 7.6.2019, lk 70).

⁽¹⁸⁾ Sellised portaalid tuleks luua kooskõlas põhimõtetega, mis on esitatud komisjoni 23. märtsi 2017. aasta Euroopa koostalitlusvõime raamistikku käsitlevas teatises.

Seire ja pidev täiustamine

22. Liikmesriike, kes loovad isiklikud õppekontod, innustatakse riiklikul tasandil jälgima ja hindama nende õppekontode ja tugiraamistiku toimimist ning tegema vajaduse korral käesoleva soovitusel eesmärkide kõige tõhusamaks saavutamiseks kohandusi, mis võiksid näiteks puudutada isiklike koolitusõiguste hulka, täiendus- ja ümberõpet enim vajavate inimeste määratlust ning tugiraamistiku erinevate elementide kasutajasõbralikku integreerimist. Selle protsessi käigus tuleks konsulteerida sotsiaalpartnerite ja asjaomaste sidusrühmadega.

Rahastamine

23. Liikmesriikidel soovitatakse võtta meetmeid, et tagada isiklike õppekontode piisav ja jätkusuutlik rahastamine, võttes arvesse riiklike olusid ja muid juba võetud meetmeid, pöörates erilist tähelepanu VKEdele.
24. Liikmesriike innustatakse hõlbustama avaliku ja erasektori eri rahastamisallikate kombineerimist, et panustada isiklikesse koolitusõigustesse, sealhulgas kollektiivläbirääkimiste tulemusena.
25. Liikmesriikidel soovitatakse tagada käesolevas soovitusel osutatud tugiraamistiku ning teavitus- ja teadlikkuse suurendamise tegevuste jätkusuutlik rahastamine.
26. Liikmesriikidel palutakse maksimaalselt ja kõige tõhusamal viisil kasutada liidu fonde ja vahendeid, eelkõige Euroopa Sotsiaalfond+, Euroopa Regionaalarengu Fondi, Õiglase Ülemineku Fondi, taaste- ja vastupidavusrahasut ning tehnilise toe instrumenti, et:
- luua tugiraamistikku integreeritud riiklikud isiklikud õppekontod, muu hulgas arendades õppekontode ja nendega seotud tunnustatud teenuste jaoks välja ühtse riikliku digiportaali ning luues tunnustatud koolituste riiklikud registrid;
 - kanda täiendavad isiklikud koolitusõigused nende inimeste õppekontodele, kes vajavad täiendus- ja ümberõpet kõige rohkem, võttes arvesse riiklike olusid ning liidu prioriteete, sealhulgas neid, mis on seotud rohe- ja digipöördega;
 - luua ja pakkuda karjäärinõustamis- ja valideerimisvõimalusi;
 - korraldada teavitus- ja teadlikkuse suurendamise tegevusi.

Liidu toetus

27. Nõukogu tervitab komisjoni kavatsust toetada, vastavalt komisjoni pädevusele ja võttes igakülgset arvesse subsidiaarsuse põhimõtet, käesoleva soovitusel rakendamist, kasutades Euroopa Kutseõppe Arenduskeskuse (Cedefop), Euroopa Koolitusfondi (ETF), Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Sihtasutuse (Eurofound) ning Euroopa Tööjõuamet (ELA) eksperditeadmisi,
- hõlbustades vastastikust õppimist liikmesriikides, et toetada käesoleva soovitusel rakendamiseks asjakohaste meetmete kavandamist ja elluviimist;
 - laiendades isiklike õppekontode ja nendega seotud küsimuste teadmistebaasi ning töötades välja asjakohased juhendmaterjalid;
 - uurides tihedas koostöös liikmesriikidega Europassi platvormi edasist arendamist, eelkõige selleks, et tagada koostalitlusvõime isiklike õppekontode jaoks ette nähtud ühtsete riiklike digiportaalidega, ning muutes nähtavaks õppimis-, karjäärinõustamis- ja valideerimisvõimalused, mille puhul saab kasutada mitmesuguseid riiklike isiklike koolitusõigusi.

Aruandlus ja hindamine

28. Liikmesriikidel palutakse võtta meetmeid käesoleva soovitusel punktis 1 seatud eesmärkide saavutamiseks. Nende eesmärkide saavutamise suunas tehtavaid edusamme tuleks jälgida mitmepoolse järelevalve raames osana Euroopa poolaasta tsüklist. Komisjon peaks tagama, et seires kasutatakse muude seireraamistike kaudu juba kogutud teavet ja välditakse dubleerimist, et vähendada halduskoormust.
29. Komisjon peaks hindama koostöös asjaomaste liikmesriikidega ning pärast sotsiaalpartnerite ja asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist käesoleva soovitusel rakendamisel tehtud edusamme ning esitama nõukogule aruande 17. juuni 2027.

Luxembourg, 16. juuni 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
O. DUSSOPT